

UMEŠČANJE V PROSTOR

Na debirokratizaciji postopkov se premalo dela

Dolgotrajni postopki ogrožajo investicije podjetij, ki želijo vpeljati najnovejšo tehnologijo.

Barbara Perko

Dolgotrajnost postopkov je še posebej v primeru postopkov umeščanja v prostor velika težava. »Ko se podjetja odločijo za investicijo, imajo pripravljen finančni načrt, dobijo zeleno luč vodstva in začnejo zbirati dokumentacijo. Ko izvajaš posodobitve, gre za najnovejšo tehnologijo, ki pa v primeru, da postopek traja leto, dve ali celo dlje, ni več najnovejša, saj se zelo verjetno vmes pojavijo že sodobnejše različice,« težavo predstavi **Vesna Nahtigal, izvršna direktorica GZS za industrijsko politiko**. »Včasih samo to, da vloga pride na vrsto za obravnavo, traja leto dni ali več.« Zaradi zapletenih birokratskih postopkov tako ne moremo implementirati najnovejših tehnologij.

Ministrstvo: Sprejeli smo več ukrepov Na **Ministrstvu RS za okolje in prostor** (MOP) pravijo, da »povprečno presoja vplivov na okolje (PVO) s pridobivanjem mnenj ministrstev in organizacij, vključevanjem javnosti, vključevanjem strank v postopek, pripravo in izdajo okoljevarstvenega soglasja v letu 2022 traja približno leto dni«. Pomembni dejavniki pri PVO so čas, učinkovitost, kakovost gradiva in smiselna okoljsko primerna lokacija.

Ministrstvo je za učinkovitejše vodenje postopkov sprejelo več administrativnih in organizacijskih ukrepov ter preneslo

vse postopke z Agencije RS za okolje na MOP. Nova direktiva o presoji javnih in zasebnih projektov na okolje namreč določa okvirni čas 6 mesecev za odločitev. »Čas za predhodne postopke se je zmanjšal na en mesec, bistveno so se zmanjšali zaostanki, prav tako je ekipa za presojo vplivov na okolje bolj povezana z ekipo za celovito presojo, zadevo iz predhodne faze že pozna ter tako hitro uporabi pridobljeno znanje. Pozitivne posledice reorganizacije so vzpostavitev hitre preverbe vloge, obveščanje investitorjev in hitrejšo reševanje zadev,« naštejejo.

HORIZONTI PRIHODNOSTI

Ukrep: Poenostavitev zakonodaje

Poenostavitev prostorske in okoljske zakonodaje za pospešitev postopkov. Nedopustno dolga sta postopka umeščanja v prostor in pridobivanja dovoljenj, zato je potreben koncept prevlade javnega interesa. Zaradi zavlačevanja postopkov izgubljammo inovativne tehnologije, znanje pri gradnjah in posledično ne bomo dosegli ciljev, ki smo si jih zadali v NEPN-u.

Eden možnih ukrepov za pohirotev postopkov bi lahko bil postavitev roka, v katerem bi se ministrstvo moralo odzvati na vlogo.

Nič bližje debirokratizaciji postopka

»Mislim, da vsaj danes ne moremo reči, da smo z napovedano reorganizacijo kaj bližje cilju debirokratizacije postopka,« pravi Vesna Nahtigal. »Zelo bi pomagalo, da bi imelo ministrstvo postavljen rok, v katerem bi morale vlagatelja obvestiti o morebitnih manjkajočih prilogah vlogi,« navede en možen ukrep, ki bi olajšal postopek za vse vpletene. »Veliko lažje bi bilo tudi, če bi vlogi takoj na začetku priložili seznam prilog, ki jih mora dokumentacija vsebovati. S tem bi se postopek skrajšal za eno stopnjo, ker bi že v začetku vedeli, kaj mora biti priloženo.«

Težava je tudi pomanjkanje strokovnega kadra, ki bi imel možnost izobraževanja na področju razvoja tehnologij, o katerih morajo presojsati. Lažje bi bilo tudi, če bi po zgledu Avstrije določene primere reševali tudi na terenu in ne zgolj v pisarnah ob pregledovanju tehnične dokumentacije.

Presoja mora biti strokovno brezhibna

Na vprašanje, kaj lahko za učinkovitejši postopek storijo vlagatelji sami, na MOP pojasnjujejo, da mora biti presoja vplivov na okolje pripravljena strokovno brezhibno, utemeljena na podatkih in na podlagi najnovejših metod. Pomembno je, da gradivo pripravi strokovno podkovana ekipa. »Največja pomanjkljivost se kaže pri kvaliteti poročil vplivov na okolje, ki so jih izdelovali izvajalci z enim članom ali zelo majhno ekipo. Po direktivi PVO je zato investitor dolžan zagotoviti kvalitetno PVO in ta dolžnost je dolžnost vseh investitorjev v EU,« poudarjajo na ministrstvu.

Težko je oceniti, kakšna je škoda, ki jo zaradi dolgih postopkov trpi gospodarstvo, a kot pravi sogovornica, »si lahko predstavljate, koliko je to, če podjetje na primer štiri leta vlaga vse svoje resurse, da pride do dovoljenja«. »Čas do izdaje dovoljenj je absolutno predolg. Bojimo se, da so kljub vloženim naporom, postopki še vedno predolgi. Če podjetje pridobi neka

nepovratna sredstva, ima tudi omejitve, do kdaj mora biti projekt izpeljan. Dolgotrajnost postopkov pa vse skupaj postavi pod vprašaj,« opozarja Vesna Nahtigal. ■

HORIZONTI PRIHODNOSTI

Ministrstvo za zeleni prehod

Ustanovitev ministrstva za zeleni prehod, ki pokriva področje energetskega prehoda s proizvodnjo elektrike iz nizkoogljičnih in obnovljivih virov energije z vso pripadajočo infrastrukturo. Priprava strateškega razvojnega načrta za zeleni prehod in zagotavljanje njegove izvedbe z ustreznim nadzorom ter redno revizijo izvajanja aktivnosti. Pristojnost tudi za dodeljevanje povratnih in nepovratnih finančnih vzpodbud in nadzor nad porabo vseh finančnih spodbud iz naslova energetskega prehoda (iz proračuna, kohezije, NOO ...).